

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Κάθε νέα ιδέα ή εφεύρεση πρέπει να προστατεύεται νομικά και να κατοχυρώνεται ως σχέδιο ή υπόδειγμα με τον αντίστοιχο τίτλο προστασίας εφευρέσεων.

Στην Ελλάδα ο αποκλειστικά αρμόδιος φορέας για την προστασία των νέων ιδεών και εφευρέσεων είναι ο **Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)**¹, ο οποίος εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Στον ΟΒΙ καταχωρούνται μετά από σχετική αίτηση τα σχετικά σχέδια ή υποδείγματα και αυτός εκδίδει τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ), Διπλώματα Τροποποίησης (ΔΤ) και τα Πιστοποιητικά Υποδείματος Χρησιμότητας (ΠΥΧ). Επιπρόσθετα, ο ΟΒΙ λειτουργεί για τους Έλληνες ή για τους μόνιμα εγκατεστημένους στην Ελλάδα και ως γραφείο παραλαβής της διεθνούς αίτησης, ενώ η συνέχεια και ολοκλήρωση της διαδικασίας γίνεται στο Διεθνές Γραφείο στη Γενεύη.

Ο γενικός σκοπός του ΟΒΙ είναι η συμβολή στην τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας με την άσκηση των εξής αρμοδιοτήτων:

α. Χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, διπλωμάτων τροποποίησης και πιστοποιητικών υποδείματος χρησιμότητας, καθώς και γνωμοδότηση κατά το άρθρο 13, για τις μη συμβατικές άδειες εκμετάλλευσης.

β. Καταχώριση συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας.

γ. Συνεργασία με ομοειδείς οργανισμούς άλλων χωρών, με διεθνείς οργανισμούς, με ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς της χώρας, καθώς και σύνδεσή του με οργανισμούς και τράπεζες πληροφοριών.

δ. Προετοιμασία και έλεγχος της εφαρμογής των διεθνών συνθηκών σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και μεταφοράς τεχνολογίας.

¹ ΟΒΙ: Παντανάσσης 5, 15125 Παράδεισος Αμαρουσίου, τηλ, 210 6183500, 210 6183593, www.obi.gr

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

ε. Εκπροσώπηση της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς με απόφαση των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών.

στ. Παροχή συμβουλών και πληροφοριών σχετικά με νέες τεχνολογίες και τεχνογνωσίες, με την επιφύλαξη των διατάξεων του νόμου αυτού για τα απόρρητα μητρώα, αρχεία και βιβλία.

ζ. Παρακολούθηση και απογραφή της χρήσης ευρεσιτεχνιών, καινοτομιών και μεταφερόμενης τεχνολογίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

η. Ταξινόμηση ευρεσιτεχνιών και συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας κατά κατηγορίες χρήσης, λαμβανομένων υπόψη και των διεθνών ισχυόντων κριτηρίων.

Παρακάτω ερμηνεύονται οι σχετικές με την ευρεσιτεχνία ορολογίες και αναφέρονται περιληπτικά οι διαδικασίες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας. Όλες οι λεπτομερείς αναφορές και τα επίσημα έγγραφα παρέχονται απευθείας από τον ΟΒΙ και αντίγραφα αυτών από τα γραφεία της ΜοΚΕ του ΤΕΙ Σερρών.

Τι είναι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα;

Σχέδιο ή υπόδειγμα είναι η εξωτερικά ορατή εικόνα του συνόλου ή μέρους ενός βιομηχανικού ή βιοτεχνικού προϊόντος, που προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αυτό έχει (π.χ. γραμμή, σχήμα, χρώμα). Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα πρέπει να θεωρείται «νέο» και να έχει «ατομικό» χαρακτήρα για να μπορεί να προστατευτεί νομικά, με την έννοια ότι δεν έχει διατεθεί πρωτύτερα στο κοινό κάτι πανομοιότυπο και έτσι δημιουργεί μοναδική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη έναντι οποιουδήποτε άλλου σχεδίου.

Ο ΟΒΙ είναι αρμόδιος στο να παρέχει το Πιστοποιητικό Καταχώρησης Σχεδίου ή Υποδείγματος, έναν τίτλο προστασίας με τον οποίο ο δικαιούχος αποκτά το αποκλειστικό δικαίωμα να το χρησιμοποιεί, δηλ. να το κατασκευάζει, να το διαθέτει στην αγορά, να το εξάγει ή εισάγει κ.ο.κ., αποκλείοντας έτσι κάθε τρίτο από τα σχετικά δικαιώματα χωρίς τη συγκατάθεσή του.

Σε ένα νέο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν μπορεί να παρέχεται προστασία όταν είναι αντίθετο στα χρηστά ήθη ή στη δημόσια τάξη, τα χαρακτηριστικά του υπαγορεύονται

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

αποκλειστικά από την τεχνική του λειτουργία και αυτά τα χαρακτηριστικά μπορούν να αναπαραχθούν μόνο με τη συναρμολόγηση ή τη μηχανική σύνδεση με άλλο προϊόν.

Σε περίπτωση που κάποιος τρίτος αντιγράψει και εκμεταλλευτεί καταχωρημένο σχέδιο ή υπόδειγμα, ο δικαιούχος του σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο για προσβολή και αποτροπή παρόμοιας ενέργειας στο μέλλον, να διεκδικήσει την αποκατάσταση σε περίπτωση ζημίας ή/και ακόμα να ζητήσει την καταστροφή προϊόντων τρίτων ή την απόδοσή τους στον ίδιο.

Η διαδικασία κατοχύρωσης των σχεδίων και υποδειγμάτων στην Ελλάδα είναι απλή. Ο ενδιαφερόμενος καταθέτει την αίτησή του με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τέλη στον ΟΒΙ (όλες οι πληροφορίες για τα έγγραφα και τα κόστη παρέχονται από τον ίδιο τον ΟΒΙ) και μετά την πάροδο 4 μηνών εκδίδεται από τον οργανισμό ο σχετικός τίτλος προστασίας, που μπορεί να ισχύει έως και 25 χρόνια με ανανέωση εξαρχής ανά πενταετία. Πιο συγκεκριμένα, τα τέλη για την προστασία των σχεδίων ή υποδειγμάτων είναι το τέλος κατάθεσης και καταχώρησης του σχεδίου και τα τέλη προστασίας και δημοσίευσης ή αναβολής της. Το ύψος των τελών κυμαίνεται σε λογικά επίπεδα και δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τους ενδιαφερόμενους. Συγκριτικά το ΠΥΧ είναι σχετικά λιγότερο δαπανηρή διαδικασία από το ΔΕ.

Τι είναι το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ);

Ο ΟΒΙ είναι ο αποκλειστικά αρμόδιος και για την έκδοση Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα. Το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ) είναι ένας τίτλος προστασίας με διάρκεια 20 χρόνων που απονέμεται στον δικαιούχο για νέα επινοήματα με εφευρετική δραστηριότητα και επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Τα επινοήματα αυτά μπορούν να είναι είτε προϊόντα είτε μέθοδος παραγωγής προϊόντος είτε βιομηχανική εφαρμογή.

Τι είναι το Δίπλωμα Τροποποίησης;

Το Δίπλωμα Τροποποίησης (ΔΤ) είναι ένας τίτλος προστασίας που χορηγείται για μια εφεύρεση που αποτελεί τροποποίηση άλλης εφεύρεσης η οποία έχει ήδη

προστατευτεί με κύριο ΔΕ. Το Δίπλωμα Τροποποίησης χορηγείται μόνο στον δικαιούχο του κυρίου ΔΕ και ακολουθεί την τύχη αυτού, ενώ και η λήξη του είναι ίδια με αυτή του κυρίου ΔΕ.

Τι είναι το Πιστοποιητικό Υποδείγματος Χρησιμότητας (ΠΥΧ);

Το Πιστοποιητικό Υποδείγματος Χρησιμότητας (ΠΥΧ) είναι ένας τίτλος προστασίας με ισχύ 7 χρόνων, που χορηγείται στον δικαιούχο για τρισδιάστατα αντικείμενα, με καθορισμένο σχήμα και μορφή που δίνουν λύση σε τεχνικό πρόβλημα και διαθέτουν τα χαρακτηριστικά του νέου και του βιομηχανικά εφαρμόσιμου. Το ΠΥΧ μπορεί να χορηγηθεί π.χ. για εργαλείο, όργανο, σκεύος, εξαρτήματα τους, κλπ.

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αξιοποιήσει ένα ΔΕ, ΔΤ ή ΠΥΧ με τους εξής τρόπους:

- Να εκμεταλλευτεί ο ίδιος παραγωγικά την εφεύρεση του έχοντας εξασφαλίσει την απουσία του ανταγωνισμού χάρη στο μονοπωλιακό του δικαίωμα.
- Να μεταβιβάσει τον τίτλο προστασίας σε τρίτον έναντι συμφωνημένου τιμήματος.
- Να παραχωρήσει άδειες εκμετάλλευσης σε τρίτον ή τρίτους έναντι συμφωνημένου χρηματικού ανταλλάγματος, διατηρώντας το μονοπωλιακό του δικαίωμα.

Η διαδικασία για τη χορήγηση ΔΕ ή ΔΤ είναι η εξής:

- Κανονική κατάθεση αίτησης
- Διορθώσεις ή συμπληρώσεις, ώστε να θεωρηθεί η αίτηση πλήρης
- Έκθεση έρευνας
- Τελική έκθεση έρευνας
- Έκδοση ΔΕ ή ΔΤ.

Αντίστοιχα, η διαδικασία χορήγησης ΠΥΧ είναι η εξής:

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

- Κανονική κατάθεση αίτησης
- Διορθώσεις ή συμπληρώσεις, ώστε να θεωρηθεί η αίτηση πλήρης
- Έκδοση ΠΥΧ.